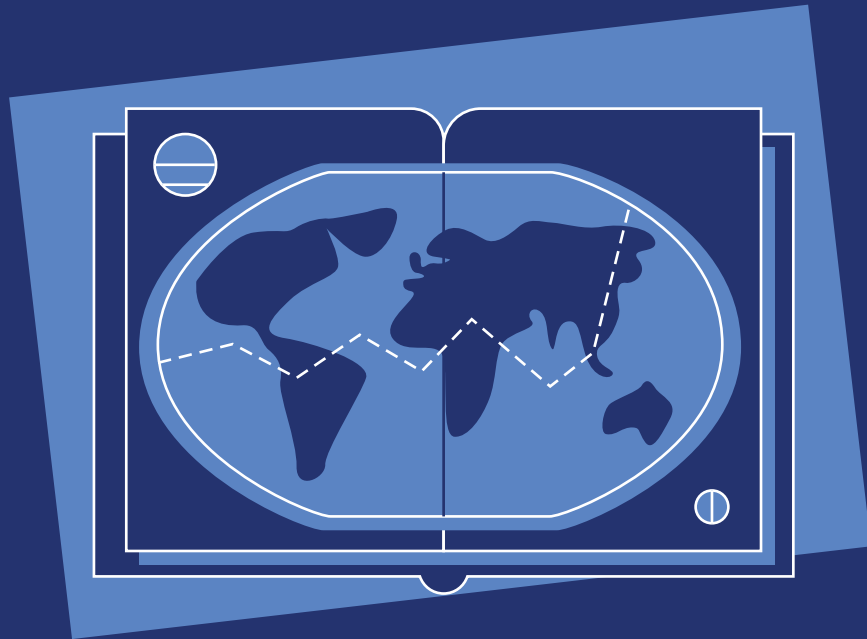

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2024

**Fakta o
klimatu**

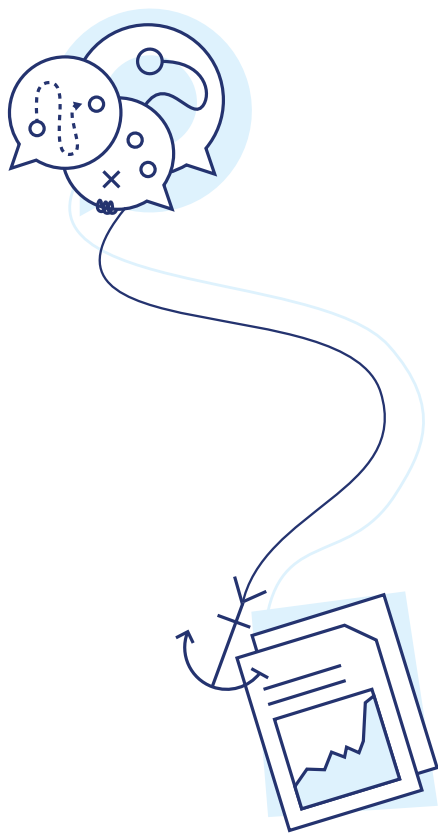
Ondráš Přibyla o pěti letech Fakt o klimatu

Internetová doména www.faktaoklimatu.cz byla zaregistrována v květnu 2019. Celý projekt tak má za sebou pět let svého fungování. To je příležitost se ohlédnout za jeho rozvojem a za tím, jak se z malé skupiny dobrovolníků stal profesionální analytický tým, složený z expertů a expertek napříč různými obory – fyzikou klimatu, společenskými vědami, datovou analýzou, pedagogikou či komunikací. Na otázky odpovídá ředitel organizace Ondráš Přibyla.

**Když jsi před pěti lety rozjízďel Fakta o klimatu, co tě k tomu vedlo?
A jak se ti podle tebe daří naplňovat původní vizi?**

Občas to přirovnávám k činnosti bobrů v krajině – bobři staví hráze, zvyšují hladinu a dostupnost vody... My jsme chtěli podobně zvýšit dostupnost kvalitních informací o klimatu a transformaci, protože bez srozumitelných dat nemůže fungovat smysluplná debata. A když se po těch pěti letech ohlédnu, vidím, že se česká diskuse o řešení změny klimatu posunula od otázek „zda vůbec“ k otázkám „jak a kdy“, což mi přijde jako velký pokrok.

Co pro tebe bylo v roce 2024 největším zjištěním?

Vlastně mě překvapilo, že i v té často polarizované debatě dokáží data a analýzy přispívat ke změně postojů důležitých hráčů. Když jsme viděli, jak naše energetická studie přispěla k tomu, že někteří významní aktéři v energetice přehodnotili argumentaci o nutnosti dotovat uhelné elektrárny, tak jsem si znovu uvědomil, jak je důležité neustále přinášet expertízu do veřejné debaty – i když ty změny postojů často trvají déle, než bychom si přáli. Ta trpělivost se v tomhle případě vyplatila.

Na co jsi z práce Fakt z roku 2024 nejvíce hrdý?

To, že naše práce měla přímý dopad na legislativu – konkrétně na zákon Lex OZE3. V tomhle případě naše analýza posloužila jako podklad pro argumentaci proti návrhům, které by v původní podobě mohly vést k dotování provozu uhelných elektráren. To nám vlastně trochu ukázalo, že jsme dozráli jako organizace. Nejde jen o to mít kvalitní data, ale taky je dostat k lidem, kteří rozhodují. A tam myslím, že se posouvá i naše práce – od tvorby infografik a vysvětlování problémů ke složitějším analýzám s přímějším vlivem na rozhodování.

Co Faktům chybí pro ještě větší dopad?

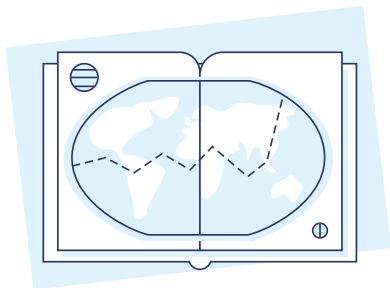
Myslím, že nám chybí silnější kapacity v oblasti strategického plánování a sledování toho, co se děje v legislativě. Máme dobrý dosah v médiích, umíme dělat analýzy nebo skvělé vizualizace a explainery, ale někdy jsme nedokázali dostatečně rychle zareagovat na aktuální vývoj. Přirovnal bych to k situaci, kdy máte dobré mapy terénu, ale potřebujete ještě lépe znát, kudy přesně povede cesta a kdy je nejlepší čas na ni vkročit. To je oblast, ve které se potřebujeme dál rozvíjet.

Jaký úspěch bys rád oznámil, až se budeme bavit o Faktech o klimatu příští rok?

Za rok bych rád mluvil o tom, jak se nám podařilo dokončit Atlas dekarbonizace Česka, který se stal běžně používanou věcí v diskusích o transformaci. Taky bych byl rád, kdybychom mohli říct, že jsme uspěli ve změně rámování celého tématu dekarbonizace tím, že jsme do diskuse zapojili další klíčové aktéry, jako jsou banky, pojišťovny či další další zástupce byznysu, ale také že se nám podařilo více zdůraznit bezpečnostní hledisko dekarbonizace.

A možná je to trochu neskromné, ale chtěl bych, aby Fakta o klimatu byla vnímána jako organizace, kterou uznávají lidé napříč politickým spektrem, byznysem i občanskou společností. Ne proto, že by všichni souhlasili se vším, co říkáme, ale proto, že přinášíme věcné, na datech založené podklady. Myslím, že jsme tím trochu výjimeční – nesnažíme se primárně říkat lidem, co je správné, ale spíš vytvářet prostředí, ve kterém mohou různí aktéři vést konstruktivnější debatu, než by vedli jinak.

Tuhle naši pozici nám umožňuje mít hlavně podpora našich dárců, partnerů a dobrovolníků – bez nich by Fakta o klimatu nemohla fungovat, a za to jim patří velký dík.

Od dat k dopadu: Jak Fakta o klimatu mění debatu a rozhodování

Klimatická změna i dekarbonizace jsou pro českou společnost často nepřehledné. Připomíná to snahu hrát šachovou partii bez šachovnice – chybí společný jazyk a jasný přehled o tom, kdo jsou jednotliví aktéři a jaké kroky mají k dispozici.

Naše práce zpřehledňuje složité otázky klimatické změny a dekarbonizace. Z dat a studií vytváříme jasné vizualizace a vysvětlující materiály, které pomáhají různým aktérům – ve firmách, veřejné správě, politice i médiích – lépe pochopit komplexní situaci a činit informovaná rozhodnutí.

1. Data

Začínáme u ověřených dat z důvěryhodných zdrojů, na které vždy transparentně odkazujeme.

2. Analýza a zpracování

Sami zpracováváme analytické materiály mapující optimální cesty k řešení a jejich náklady. Nevyhýbáme se složitým tématům a snažíme se najít pákové body, kde lze dosáhnout zásadní změny díky realistickým a technicky proveditelným krokům.

3. Komunikace, osvěta a vzdělávání

Výsledky naší práce sdílíme srozumitelnou formou – v infografikách, studiích, podcastu 2050 nebo při konzultacích a přednáškách. Intenzivně pracujeme s médii, kde jsme pro mnoho novinářů místem první volby, kam si jdou pro vysvětlení problému. Pravidelným newsletterem oslovujeme zájemce o aktuální dění v oblasti klimatu a transformace. Dbáme přitom na neutrální tón, který spíš ukazuje možné cesty, než aby někoho obviňoval nebo strašil.

4. Dopad

Naše analyticky podložené materiály neslouží jen jako základ pro širokou a informovanou debatu, ale i jako nástroj pro prosazování změn v politice nebo podnikání. Díky své srozumitelnosti a věcnosti je používá široké spektrum dalších aktérů – od firem přes veřejnou sféru, neziskové organizace až po školy – což znásobuje dosah a vliv naší práce. Tento multiplikační efekt je klíčový pro systémové změny, kterých bychom sami nikdy nedosáhli. Pomáháme odborníkům, novinářům i zástupcům veřejnosti formulovat jejich postoje a zasazovat se o konkrétní, realizovatelná řešení.

Podcast

Modelování energetiky

Na čem jsme v roce 2024 pracovali?

Expertní diskuse
a analytika

Podpora a osvěta

Veřejná sféra a konzultace

Veřejná debata a média

Expertní diskuse a analytika

V roce 2024 jsme vydali dvě unikátní studie transformace energetiky (Výroba elektřiny v Česku bez uhlí a Cesty k čisté a levné elektřině v roce 2050). Tyto studie, založené na našich vlastních výpočtech, modelují scénáře změn v energetice celé Evropy s dopadem na dostupnost a cenu energií v Česku.

- Tyto naše studie se používají jako analytické podklady pro dekarbonizační diskuse na ministerstvech průmyslu i životního prostředí i v Hospodářské komoře nebo Svazu průmyslu a dopravy.
- Naše výpočty jsou hlavními hráči v modelování české elektroenergetiky (ČEZ, ČEPS) považovány za relevantní a ceněné jako další analytický pohled a nezávislá alternativa jejich výstupů.
- Na základě našich studií a analytické práce jsme v úzkém konzultačním kontaktu s poradcem prezidenta pro energetiku Jakubem Masčuchem.

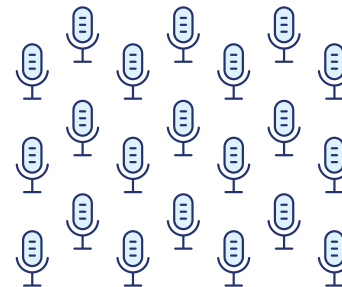

Veřejná debata a média

Naše infografiky a texty využívají české i zahraniční instituce, zpravodajské portály, konzultační společnosti, školy a další aktéři. Pravidelně vystupujeme v médiích a ovlivňujeme obsah, pro mnoho novinářů a novinářek jsme zdroj první volby.

- Za rok 2024 jsme měli 626 výstupů v médiích (17 TV, 33 rozhlas, 30 print, 469 online). 81 těchto výstupů považujeme za výstupy s vysokým impaktem, jako například rozsáhlý rozhovor pro Seznam zprávy, vystoupení v Událostech komentářích na ČT nebo článek na titulní stránce Hospodářských novin.
- Naše výstupy přispěly k významným narativním posunům. Například díky naší studii se argument o hrozbě nedostatku elektřiny v případě odstavení hnědouhelných elektráren ukázal jako obtížně hájitelný.
- Podcast 2050, nejposlouchanější podcast o klimatu a dekarbonizaci v Česku, oslovuje průměrně 3000 posluchačů na díl. V roce 2024 jsme vydali 23 epizod podcastu.

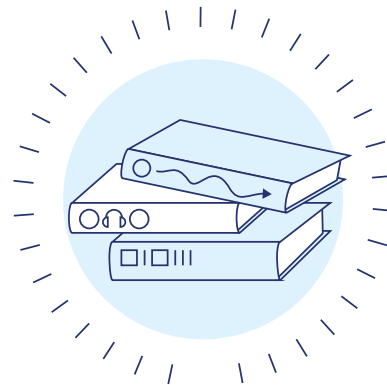

Veřejná sféra

Podíleli jsme se na přípravě návrhu aktualizace Politiky ochrany klimatu, což je strategický dokument vlády ČR - měli jsme na starosti datové vizualizace, design a srozumitelnost dokumentu po odborné stránce.

- Díky odborné práci na Politice ochrany klimatu máme přímý kontakt s odborem strategie dekarbonizace ekonomiky Ministerstva životního prostředí.
- Naše studie týkající se uhelných elektráren byla důležitým nástrojem při veřejné diskusi při projednávání zákona Lex OZE3.
- Náš expertní tým modelování energetiky byl přizván k dalším projektům, ve kterých bude využito naše know how pro výpočty, jak může fungovat moderní energetika České republiky. Výstupy těchto projektů budou zveřejněny v roce 2025 a dalších letech.

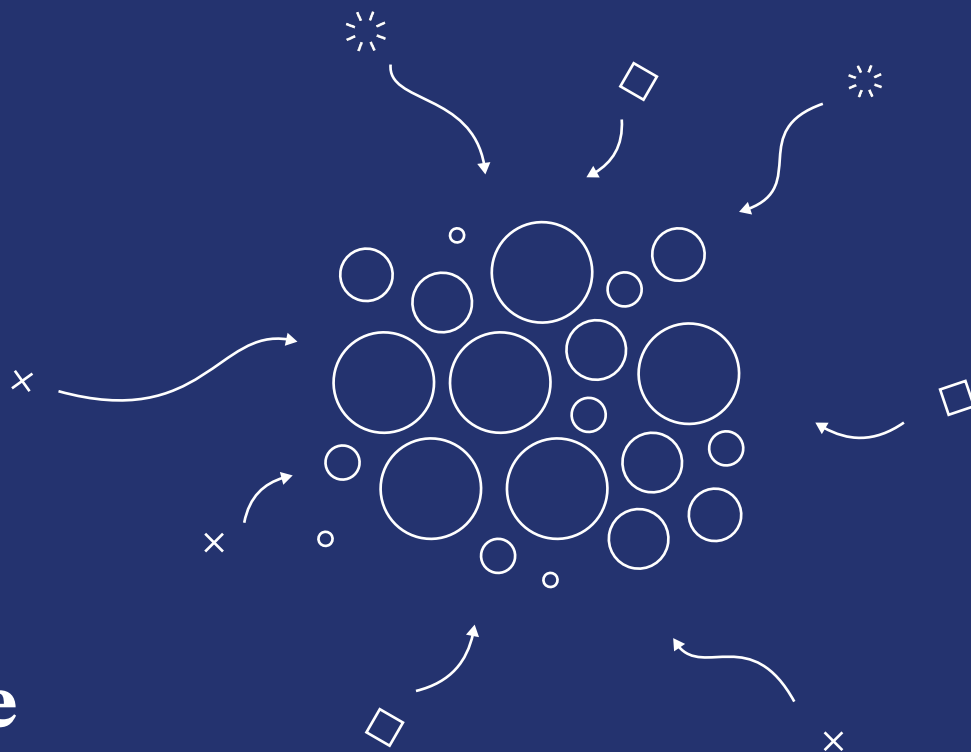
Nástroje pro podporu dalších aktérů a osvěta

Jasná vizualizace jako klíčový krok pochopení problémů je v DNA naší organizace a jsme tím inspirací pro další think tanky a média. Našimi produkty podporujeme celý ekosystém.

- Naše interaktivní kalkulačka dopadů zpoplatnění emisí z vytápění a dopravy (ETS2) jasně ukázala možné dopady na ceny pohonných hmot a tepla a data z ní využívala média či další organizace.
- Naše produkty slouží jako opora pro analytickou, vzdělávací i komunikační práci – používají je firmy, novináři, vědci, banky, konzultační společnosti, školy a další organizace při své činnosti.
- V roce 2024 jsme uspořádali více než 40 přednášek, vzdělávacích akcí a prezentací o klimatické změně nebo o výstupech našich studií.

Lidé ve Faktech

Tým Fakt o klimatu v roce 2024

Zleva: Ondráš Přibyla, Kristi Pšorn Zákopčanová, Milan Vítek, Zbyněk Štajer, Jiří Lněnička, Kateřina Kolouchová, Matěj Kolouch Grabovský, Marcel Otruba, Hana Tesák Vrtala, Petr Daniš, Andy Snováková, Petr Holík, Martin Ukrop, Jan Krčál

Rozvoj týmu Fakt o klimatu v roce 2024

Náš tým v roce 2024 pracoval v tomto složení:

- **Ondráš Přibyla** – Zakladatel a ředitel
- **Kristi Pšorn Zákopčanová** – Vedoucí designu a grafiky
- **Jan Krčál** – Vedoucí analytik
- **Kateřina Kolouchová** – Analytička
- **Petr Holík** – Komunikační expert a podcaster
- **Petr Daniš** – Autor a lektor
- **Matěj Kolouch Grabovský** – Analytik a programátor
- **Jirka Lněnička** – Editor
- **Marcel Otruba** – Designer
- **Zbyněk Štajer** – Projektový manažer
- **Andy Snováková** – Analytička
- **Milan Vítek** – Média, PR a sociální síť
- **Hana Tesák Vrtala** – Podcasterka
- **Martin Ukrop** – IT administrátor
- **Tom Protivínský** – Analytik

Na přelomu let 2024 a 2025 jsme posílili tým v klíčových oblastech:

- Profesionalizace řízení (nový provozní ředitel) - tuto pozici obsadil **Zdeněk Daniel**, člověk z manažerskými zkušenostmi z finančního sektoru a pojišťovnictví.
- Nová role pro networking a fundraising - na tuto pozici jsme přijali **Michala Berga**, člověka se zkušenostmi z podnikání, politiky i neziskového sektoru.
- Posílení PR a mediálních vystoupení - začali jsme trvale spolupracovat s PR agenturou Antenna, která nám umožní ještě efektivněji šířit naše výstupy do médií.

Vedle jmenovaných členů a členek týmu k naší práci přispívali další lidé svou dobrovolnou prací, konzultacemi nebo formou stáží. V průběhu roku 2024 pro Fakta pracovala také Kristina Studená. Všem za jejich přínos jim patří srdečný dík.

Výhled na rok 2025

V roce 2025 se zaměříme na tři klíčové priority:

1. Zpřehledňování dekarbonizace a diskuse o ní

- Dokončíme Atlas dekarbonizace Česka jako klíčový nástroj pro posun dekarbonizace v Česku a využijeme jej také pro aktivity v oblasti vzdělávání a osvěty.
- Budeme usilovat o změnu rámování tématu dekarbonizace zapojením dalších klíčových aktérů - bank, pojišťoven, podniků nebo bezpečnostní komunity.
- Budeme analyzovat konkrétní překážky a příležitosti v jednotlivých oborech dekarbonizace (např. podporu pro dekarbonizaci domácností prostřednictvím Nové zelené úsporám).

2. Ovlivňování rozhodování

- Připravujeme studie a argumentace, které chybí, například pro ambicióznější, ale realistické varianty Státní energetické koncepce nebo o rizicích závislosti na fosilních palivech v současném geopolitickém uspořádání.
- Zaměříme se na budování vztahů s dalšími aktéry a posilování naší přítomnosti ve veřejné debatě, zejména práci s médií, rozvíjením sítě partnerů a ambasadorů a účasti na odborných akcích.
- Ve spolupráci s dalšími aktéry budeme nezávisle analyzovat rozhodnutí, týkající se klimatických politik, ke kterým se bude muset postavit vláda, vzešlá z voleb 2025.

3. Další profesionalizace organizace, její rozvoj a zvýšení dopadu

- Chceme ještě více profesionalizovat fungování organizace s cílem zvýšit její odborné i produkční kapacity nebo projektový management.
- Budeme zvyšovat dostupné zdroje organizace a navazovat nové spolupráce i s aktéry, kteří zatím do řešení tématu klimatické změny zatím zapojeni nejsou.
- Rozvíjením spolupráce s PR agenturou chceme zvýšit dopad našich aktivit prostřednictvím médií i vlastních komunikačních kanálů, jako jsou web, newsletter nebo podcast.

Financování a hospodaření

Financování a hospodaření

Pro úspěch v naší práci je klíčová podpora a spolupráce s našimi partnery a dárci. Za to jim velmi děkujeme! Díky jejich štědrosti můžeme naplno pracovat na tom, aby naše výstupy vedly ke konstruktivní diskuzi o klimatické změně a k moudrým, na reálných datech založeným rozhodnutím.

Naše práce stojí jak na podpoře individuálních dárců a dárek, tak na významné pomoci od firem, institucí, nadací a z veřejných grantů. Každý příspěvek, bez ohledu na jeho výši, nám pomáhá dělat naši práci lépe a s konkrétními dopady na informovanost společnosti a kvalitu veřejné debaty.

Staňte se i vy součástí změny

- Přidejte se k našim podporovatelům a pomozte nám pokračovat v naší misi. Vaše podpora má reálný dopad a umožňuje nám zůstat nezávislími.

Pro jednotlivce:

- Nejjednodušší způsob jak nás podpořit je skrze portál [Darujme.cz](https://darujme.cz).

Pro firmy a instituce:

- Pokud máte zájem podpořit Fakta o klimatu nebo navázat partnerství na společných projektech, kontaktujte prosím Michala Berga (michal.berg@faktaoklimatu.cz, +420 603 102 284)

Příjmy a výdaje

- Výnosy ústavu v roce 2024 činily 9 382 000 Kč a náklady 10 362 000 Kč.
- Podrobné finanční výkazy najdete ve sbírce listin na [Justice.cz](https://justice.cz)

Principy naší práce a jejího financování

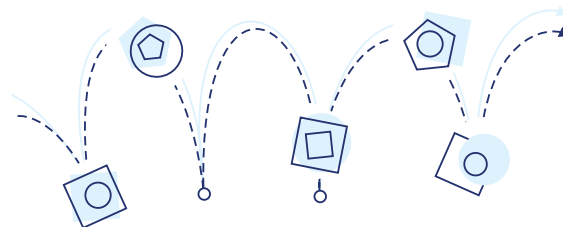
Naše činnost stojí na ověřených informacích a datech. Při práci s nimi vždy uvádíme, jak jsme k daným výsledkům došli.

Ve všem, co děláme, máme plnou autorskou svobodu. Při práci na zakázku přijímáme otázky, na které má naše práce odpovědět, nikoliv zadání, jaké mají být výsledky. Zakázky přijímáme jen na témata, v jejichž zpracování vnímáme přínos s ohledem na naše cíle a zaměření.

Výstupy zveřejňujeme pod licencí Creative Commons CC-BY, aby byly snadno a zdarma k dispozici všem, komu mohou být k užítku.

Nepřijímáme dary ani nespolupracujeme s aktéry, kteří podstatně a prokazatelně škodí společnosti, klimatu nebo životnímu prostředí a současně nemají důvěryhodný plán, jak s těmito aktivitami přestat. Pokud s někým spolupracujeme a vyjde najevo, že náš partner takové aktivity vykonává nebo nedodrží dohodnuté podmínky, vyhrazujeme si právo od spolupráce odstoupit a toto odstoupení veřejně deklarovat.

Nepodporujeme greenwashing a s našimi partnery se bavíme o tom, jak je a není možné společné partnerství využít v rámci jejich PR.

Dopadové oblasti - na co jdou naše náklady

Dle našich interních záznamů jsme v roce 2024 financování využívali pro vytváření dopadu v následujícím poměru:

Vytváření expertních analýz, modelů a studií: 36 %

Vytváření produktů jako jsou vizualizace pro vzdělávání, osvětu, média a další aktéry: 26 %

Podpora tvorby politik, konzultace a poradenství: 17 %

Provoz a budování kapacity organizace: 13 %

Vstupy do veřejné debaty, práce s médii, vzdělávání a vlastní komunikace: 8 %

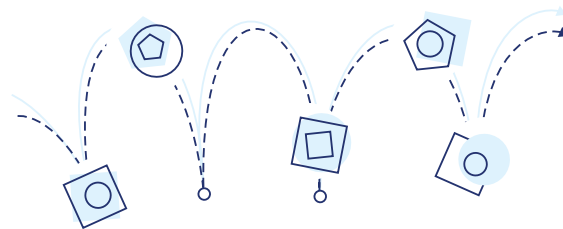
Hlavní zdroje financování

Hlavním zdrojem financování Fakt o klimatu jsou dary velkých a středních institucionálních dárců jako jsou firmy a nadace, tvoří zhruba polovinu našich příjmů. Dále jsme financováni z grantů, ty tvoří zhruba 40 % našich příjmů. Dary od jednotlivců pak tvoří zhruba 10 % našich příjmů.

Nejvýznamnější podporovatelé

Ve výroční zprávě zveřejňujeme dáorce a poskytovatele grantů, kteří se na příjmech organizace v kalendářním roce 2024 podíleli částkou vyšší než 20 000 Kč:

- Krsek foundation, nadace
- European Climate Foundation
- Československá obchodní banka, a. s.
- Státní fond životního prostředí ČR
- PPG INDUSTRIE EUROPE SARL
- Omnicom Media Group, s.r.o.
- PentaGen s.r.o.
- HW group s.r.o.
- Martin Hakl

Identifikační a další údaje dle zákona

Název: Otevřená data o klimatu, z. ú.

Sídlo: Cyrilská 508/7, Trnátá, 602 00 Brno

Kontakt: info@faktaoklimatu.cz

Identifikační číslo: 09555587

Datum vzniku a zápisu: 6. října 2020

Spisová značka: U 300 vedená u Krajského soudu v Brně

Právní forma: Ústav

Předmět činnosti: Účelem ústavu je svou činností přispívat k vytváření takového myšlenkového a společenského prostředí, ve kterém jsou lidé informovaní o stavu životního prostředí, klimatických změnách a jejich širokých souvislostech a o možnostech řešení klimatických změn na úrovni adaptace i mitigace; veřejná diskuse o klimatických změnách a jejich řešení je vedena konstruktivním způsobem a na základě dostupných informací (evidence based). Předmětem hlavní činnosti ústavu směřujících k tomuto účelu jsou zejména: správa webového informačního portálu, shromažďování a analýza veřejně dostupných dat o klimatu, tvorba grafik a dalších materiálů a vzdělávací, osvětová, zájmová a konzultační činnost pro odbornou i širokou veřejnost naplňující účel ústavu.

Organizační struktura ústavu:

Statutární orgán - ředitel: Ondřej Příbyla

Správní rada: Martin Ukrop, Jan Krčál, Tomáš Protivínský

Změny v zakládací listině nebo orgánech ústavu

V zakládací listině ani orgánech ústavu nedošlo v roce 2024 k žádným změnám.

Odpovědnost za výroční zprávu

Za obsah výroční zprávy je zodpovědný ředitel ústavu Ondřej Příbyla. Byla schválena správní radou ústavu dne 26.4.2025

